

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
	กวี รัชชชัญ
ความนำ	1
วัตถุประสงค์	
การจัดเนื้อหาของหนังสือ	2
สาระสำคัญของแต่ละบทโดยสังเขป	3
สรุป	16
บทที่ 1	17
ความหมายและขอบข่ายของการศึกษาบริหารรัฐกิจ	17
	กมล อตุลพันธ์
ความนำ	19
ความหมายของการบริหาร	19
ความหมายของการบริหารรัฐกิจ	21
บริหารรัฐกิจในฐานะที่เป็นศาสตร์ (SCIENCE) และเป็นศิลป์ (ART)	22
ความสำคัญของการบริหารรัฐกิจ	23
บริหารรัฐกิจและบริหารธุรกิจ	26
ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐประศาสนศาสตร์และวิชาสาขาอื่น	30
ขอบข่ายของรัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะที่เป็นสาขาวิชา	40
สรุป	41
คำถามท้ายบท	41
บรรณานุกรม	42
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 1	43
บทที่ 2	17
พัฒนาการและแนวโน้มของการศึกษา	17
วิชาบริหารรัฐกิจ : ศึกษาในเชิงพาราไดม์	17
	เฉลิมพล ศรีหงษ์
ความนำ	49
ความหมาย	49
พาราไดม์ของวิชาการบริหารรัฐกิจ	52
ตามทัศนะของ NICHOLAS HENRY	52
จุดเริ่มต้น	52

พาราไดม์ที่ 1 การแยกการบริหารออกจากการเมือง ออกจากกันเป็น สองส่วน (ค.ศ. 1900-1926)	53
พาราไดม์ที่ 2 หลักของการบริหาร (ค.ศ. 1927-1937)	54
- การท้าทายความคิด ค.ศ. 1938-1947	57
- ปฏิบัติการต่อการท้าทายของแนวความคิด พ.ศ. 1947-1950	61
พาราไดม์ที่ 3 การบริหารรัฐกิจคือรัฐศาสตร์ (ค.ศ. 1950-1970)	63
พาราไดม์ที่ 4 การบริหารรัฐกิจคือวิทยาการจัดการ (Administrative Science) ค.ศ. 1956-1970	64
พาราไดม์ที่ 5 การบริหารรัฐกิจคือบริหารรัฐกิจ (ค.ศ. 1970-?)	65
ตามทัศนะของ GOLEMBIEWSKI	66
พาราไดม์ที่ 1 พาราไดม์ดั้งเดิม	67
พาราไดม์ที่ 2 พาราไดม์จิตวิทยา-สังคม	67
พาราไดม์ที่ 3 พาราไดม์ระบบ/มนุษย์นิยม	67
สรุป	67
แนวโน้มเกี่ยวกับพาราไดม์ของวิชาการบริหารรัฐกิจในอนาคต	68
กระแสที่ 1 จากการสำรวจของ EMAUNEL WALD	69
กระแสที่ 2 จากความเห็นของ ROBERT T GOLEMBIEWSKI	75
สรุป : ทางแยกของความคิดเห็น	79
คำถามท้ายบท	80
บรรณานุกรม	81
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 2	82
บทที่ 3 สิ่งแวดล้อมของการบริหารรัฐกิจ	85
	พงศ์สัณห์ ศรีสมทรัพย์
ความนำ	87
ความหมายและความสำคัญ	87
นิเวศวิทยาของการบริหารรัฐกิจ	90
สภาพแวดล้อมกับระบบการบริหารองค์การ	90
ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อม	93
ขอบเขตระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อม	95
ประเภทของสภาพแวดล้อมของการบริหารรัฐกิจ	95

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของการบริหารงานของรัฐ	98
1) ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม	99
2) ระบบชนชั้นและสถาบันทางสังคม	101
3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	102
4) ปัจจัยทางประชากร	105
5) ทรัพยากรธรรมชาติ	106
6) การศึกษาของประชาชน	108
7) ปัจจัยทางการเมือง	112
- การปกครองกับการบริหาร	113
- สถาบันทางการเมืองกับการบริหาร	115
8) ปัจจัยทางกฎหมาย	116
9) เทคโนโลยี	117
10) ปัญหาและวิกฤติการณ์ของสังคม	118
สภาพแวดล้อมเฉพาะสำหรับองค์กรต่าง ๆ ของรัฐ	119
สรุป	120
คำถามท้ายบท	121
บรรณานุกรม	122
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 3	124

บทที่ 4 นโยบายสาธารณะและการวางแผน 127

อรัศธรรม พรหมมะ

1. ความนำ	129
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ	129
2.1 ความหมายของ “นโยบายสาธารณะ”	129
2.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษานโยบายสาธารณะ	131
2.3 ลักษณะทั่วไปของการศึกษานโยบายสาธารณะ	131
3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผน	137
3.1 ความหมายของการวางแผน	137
3.2 ประเภทของการวางแผน	139
3.3 กระบวนการวางแผน	140
3.4 ประโยชน์ของการวางแผน	143

3.5 ปัญหาในการวางแผนกับเทคนิคการปรับปรุงแผนงานและโครงการ	143
4. นโยบายสาธารณะและการวางแผนพัฒนาในประเทศไทย	146
5. สรุป	162
บทที่ 5 องค์การและการจัดรูปองค์การ	173
	อนงค์ทิพย์ วุสีนนท์
ความนำ	175
ความหมายขององค์การ	175
วิวัฒนาการของการจัดโครงสร้างและกระบวนการในการทำงาน	
ภายในองค์การ	178
1. Classical Organization Theory	178
กลุ่มที่ 1 การจัดการแบบวิทยาศาสตร์	178
กลุ่มที่ 2 ทฤษฎีการบริหาร	181
กลุ่มที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับระบบราชการ	185
2. Neo-Classical Organization Theory	187
3. Modern Organization Theory	190
การจัดองค์การ	191
องค์การที่เป็นทางการ	193
องค์การที่ไม่เป็นทางการ	194
หน่วยงานหลักและหน่วยงานช่วยอำนวยความสะดวก	195
องค์การแบบแบ่งแยกตามหน้าที่	197
องค์การแบบแบ่งส่วนงานออกเป็นหน่วย	198
องค์การแบบผสมระหว่างแบบแบ่งแยกตามหน้าที่ และแบบแบ่ง	
ส่วนงานออกเป็นหน่วย	202
องค์การแบบโครงการ	204
องค์การผสมระหว่างแบบแบ่งแยกหน้าที่ และแบบโครงการ	206
การจัดองค์การแบบคณะกรรมการ	207
แนวโน้มของแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดองค์การตามวิธีการบริหาร	
แบบสถานการณ์	208
สรุป	212

คำถามท้ายบท	214
บรรณานุกรม	216
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 5	217
บทที่ 6 การบริหารงานบุคคล	219
	ชลิดา ศรีมณี
1. ความนำ	221
2. ความหมาย	222
3. แนวความคิดทางการบริหารงานบุคคล	225
3.1 ระบบราชการ	226
3.2 ระบบบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์	227
3.3 ทฤษฎีบริหารองค์การของ FAYOL และ GULICK กับ URWICK	229
3.4 ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์	230
3.5 ทฤษฎีสังคมศาสตร์	233
3.6 การบริหารกับการเมือง	233
3.7 ทฤษฎีระบบ	234
4. บทบาทและหน้าที่ของฝ่ายบริหารงานบุคคลในองค์การ	235
4.1 ประสิทธิภาพขององค์การ : มองในรูปแบบของการจัด ทรัพยากรการบริหารในเชิงระบบ	235
4.2 วินิจฉัยบทบาทและหน้าที่ของนักบริหารงานบุคคล	246
4.3 ภาระหน้าที่ของการจัดการบุคคล	247
4.4 ภาระหน้าที่ของการจัดการบุคคลในทัศนะของ ROBERT B. BUCHELE	248
4.5 สรุปบทบาทหน้าที่ของการบริหารงานบุคคล	250
คำถามท้ายบท	251
บรรณานุกรม	252
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 6	253

บทที่ 7	การบริหารการคลังสาธารณะ	257
	พูนศรี สงวนชีพ และเฉลิมพล ศรีหงษ์	
	ความนำ	259
	ความหมายของการคลังสาธารณะ	260
	การบริหารการคลังสาธารณะ	265
	1. การบริหารและการแบ่งส่วนราชการของกระทรวงการคลัง	266
	2. แหล่งที่มาของรายได้ของรัฐบาล	269
	3. การภาษีอากร	270
	4. หนี้สาธารณะ	281
	5. การงบประมาณแผ่นดิน	207
	6. การใช้จ่ายเงินของรัฐบาล	295
	7. นโยบายการคลัง	301
	สรุป	308
	คำถามท้ายบท	309
	บรรณานุกรม	310
	ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 7	312
บทที่ 8	เทคนิคการบริหาร : การสื่อความเข้าใจ การจูงใจและการวินิจฉัยสั่งการ	315
	เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินท์ และกมล อุดุลพันธ์	
	ความนำ	317
	1. การสื่อความเข้าใจ (Communication)	318
	เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินท์	
	ความนำ	318
	ความหมาย	319
	ประเภทของการสื่อความเข้าใจ	322
	ระดับของการสื่อความเข้าใจในองค์การ	325
	สรุป	333
	2. การจูงใจ (Motivation)	334
	เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินท์	
	ความนำ	334
	ความสัมพันธ์ระหว่างการจูงใจกับพฤติกรรมของบุคคล	334

ทฤษฎีการจูงใจของ MASLOW	339
สรุป	344
3. การวินิจฉัยสั่งการ (Decision Making)	345
	กมล อดุลพันธ์
ความนำ	345
ความหมาย	346
วิวัฒนาการของการวินิจฉัยสั่งการ	347
ความรับผิดชอบในการวินิจฉัยสั่งการ	348
แบบของการวินิจฉัยสั่งการ	349
กระบวนการวินิจฉัยสั่งการ	350
ข้อจำกัดของการวินิจฉัยสั่งการ	352
เทคนิคอันเป็นอุปสรรคต่อการวินิจฉัยสั่งการ	353
ข้อผิดพลาดโดยทั่วไปในการวินิจฉัยสั่งการ	354
ข้อคำนึงในการวินิจฉัยสั่งการ	357
สรุป	358
คำถามท้ายบท	359
บรรณานุกรม	360
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 8	361
บทที่ 9 เทคนิคเชิงปริมาณกับการนำมาใช้ในการบริหารรัฐกิจ	363
	กวี รัชชชน
ความนำ	365
การศึกษาเทคนิคเชิงปริมาณในฐานะที่เป็นการศึกษาแนวหนึ่งของ การบริหารรัฐกิจ	366
บทบาทและความสำคัญของเทคนิคเชิงปริมาณในการบริหารรัฐกิจ	369
แนวคิดเรื่องระบบ ทฤษฎีระบบ และวิทยาการจัดการ	373
ประเภทของเทคนิคเชิงปริมาณ	375
1. ไซเบอร์เนติกส์ (Cybernetics)	375
2. ระบบข่าวสารการบริหาร (Management Information Systems- MIS) กับระบบข่าวสารการบริหารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์	377
PA 200	(9)

2.1 ระบบข่าวสารการบริหาร	379
2.1.1 ความหมาย	379
2.1.2 คุณสมบัติที่พึงประสงค์	384
2.2 วิธีการประมวลผลข้อมูล	384
2.3 ลักษณะและองค์ประกอบของระบบการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์	385
2.3.1 ความหมายของคอมพิวเตอร์	385
2.3.2 ลักษณะงานที่เหมาะสมกับเครื่องคอมพิวเตอร์	385
2.3.3 ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการประมวลผล และระบบข่าวสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์	387
2.3.4 ขนาดของเครื่องคอมพิวเตอร์	392
2.3.5 ชนิดของวิธีการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์	392
2.4 ระบบข่าวสารการบริหารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์	395
3. การวิจัยการปฏิบัติการ (Operations Research)	397
3.1 ลักษณะของการวิจัยการปฏิบัติการ	397
3.2 ขั้นตอนของการวิจัยการปฏิบัติการ	397
3.3 ตัวอย่างของการนำเอาการวิจัยปฏิบัติการมาใช้	399
3.4 ตัวอย่างของการวิเคราะห์ทางด้านเชิงปริมาณที่นำมาใช้ในการวิจัยปฏิบัติการ	400
ข้อจำกัดและสิ่งที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการใช้เทคนิคเชิงปริมาณ	402
นักบริหาร และนักวิชาการบริหารรัฐกิจกับเทคนิคเชิงปริมาณ	404
สรุป	406
คำถามท้ายบท	408
บรรณานุกรม	409
ตัวอย่างข้อสอบปรนัยของบทที่ 9	411